

**Informacja o sytuacji
mieszkańców
Miasta Bełchatowa
w wieku emerytalnym
za 2016 rok**

Bełchatów, 2017 rok

Urząd Miasta Bełchatowa

ul. Kościuszki 1   tel. +48 447 335 116
97-400 Bełchatów   tel. +48 447 335 115
um@belchatow.pl   www.belchatow.pl

Wprowadzenie.....	3
Sytuacja demograficzna, problem bezdomności	4
Sytuacja ekonomiczna, świadczenia socjalne	4
Stan cywilny	6
Zgony	7
Zdrowie, opieka zdrowotna.....	7
Nieppełnosprawność	12
Uzależnienia	16
Aktywność edukacyjna, kulturalna, sportowo - rekreacyjna	17
Zakończenie	23

Wprowadzenie

W czasach współczesnych wiek emerytalny jest uzyskiwany przez osoby, które kiedyś wkroczyły na rynek pracy, dzięki czemu stały się członkami systemu emerytalnego. Wszyscy ludzie w wyniku starzenia się tracą zdolność do świadczenia pracy, jednak przyjęcie wieku granicznego, który uznaje się za początek starości, jest umowne, ponieważ trudno jest go ustalić dla wszystkich osób na jednakowym poziomie ze względu na różne procesy biologiczne, psychologiczne czy społeczne, jakim każdy z nas podlega. Stąd wiek emerytalny, to ustawowo określony wiek, w którym pracujący uprawniony jest do zakończenia zawodowej aktywności zarobkowej i otrzymywania świadczeń emerytalnych z systemu obowiązkowego.¹

Na sytuację mieszkańców Miasta Bełchatowa w wieku emerytalnym wpływa nie tylko stan ich zdrowia czy zdolność finansowa, lecz nade wszystko stan ducha, chęć ciągłego rozwoju intelektualnego i fizycznego, a także możliwość dzielenia się swoimi doświadczeniami oraz mądrością życiową z innymi członkami społeczności. Często jednak samotność osób starszych, postępująca choroba czy też brak umiejętności radzenia sobie z dzisiejszą rzeczywistością dnia codziennego są przyczynkiem wycofywania się seniorów z życia społeczności lokalnej, prowadząc do ich wykluczenia społecznego.

Niniejsze opracowanie zawiera informacje o sytuacji mieszkańców Miasta Bełchatowa w wieku emerytalnym za 2016 rok, pozyskane od placówek oraz organizacji pozarządowych, które dysponują szeroką i różnorodną ofertą działań skierowanych do seniorów. **Wszystkie dane zawarte w materiale dotyczą kobiet powyżej 60 roku życia i mężczyzn powyżej 65 roku życia.**

---

¹ http://pl.mimi.hu/ekonomia/wiek_emerytalny.html

Sytuacja demograficzna, problem bezdomności

Wśród populacji osób w starszym wieku większość stanowią kobiety. Według stanu na dzień 30 grudnia 2016 roku Miasto Bełchatów liczyło ogółem 58 895 tyś. mieszkańców, w tym kobiet powyżej 60 roku życia - 6 449, natomiast mężczyzn powyżej 65 roku życia - 2 914.² Rosnący wraz z wiekiem udział kobiet w populacji jest konsekwencją nadumieralności mężczyzn i zróżnicowania parametrów trwania życia - kobiety osiągające wiek 60 lat mają przed sobą 5 lat więcej dalszego trwania życia niż mężczyźni.

Bezdomność w ujęciu psychologicznym to kryzysowy stan egzystencji osoby nie posiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, pozbawionej środków niezbędnych do zaspokojenia potrzeb. Na terenie Miasta Bełchatowa funkcjonuje Schronisko dla Bezdomnych prowadzone przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej oddział w Bełchatowie. Placówka ta została powołana do udzielania schronienia osobom bezdomnym z terenu Miasta Bełchatowa. Problem bezdomności osób starszych właściwie nie dotyczy Miasta Bełchatowa, bowiem w 2016 roku schronienie otrzymała 1 kobieta powyżej 60 roku życia oraz 1 mężczyzna powyżej 65 roku życia.

Sytuacja ekonomiczna, świadczenia socjalne

Często uzyskiwane świadczenia emerytalno - rentowe o wartości netto mogą nie być wystarczające na bieżące utrzymanie osób starszych. W trudnej sytuacji życiowej osoby mogą liczyć na pomoc Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie. Ośrodek oferuje pomoc w formie świadczeń pieniężnych w postaci zasiłków celowych, okresowych, stałych oraz świadczeń niepieniężnych w formie m. in. usług opiekuńczych, posiłków, poradnictwa specjalistycznego czy pracy socjalnej.

W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie - na podstawie decyzji administracyjnej - objął pomocą 204 osoby w wieku emerytalnym, w tym 152 kobiety oraz 52 mężczyzn.

Poniżej przedstawione zostały w formie tabelarycznej wszystkie dane uzyskane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie, obrazujące rodzaj oraz liczbę świadczeń socjalnych, udzielonych w 2016 roku osobom w wieku emerytalnym.

Tabela nr 1. Świadczenia socjalne udzielane osobom w wieku emerytalnym przez MOPS w Bełchatowie.

Rodzaj świadczenia	Kobiety powyżej 60 roku życia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia
Zasiłek celowy na żywność	59	26
Zasiłek celowy na zakup opału	17	8
Zasiłek celowy na leki i leczenie	3	7

² Dane pozyskane z Zespołu ds. Ewidencji Danych Osobowych Urzędu Miasta Bełchatowa. Stan na dzień 30.12.2016r.

Zasitek okresowy	14	14
Zasitek stały	19	14
Usługi, w tym: - opiekuńcze, - specjalistyczne usługi opiekuńcze, - usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	57 20 3	14 17 1
Obiady w jadłodajni	2	5
Zasitek specjalny celowy	6	0
Zasitek celowy zwrotny bez orzekania do zwrotu na żywność	1	0
Zasitek celowy zwrotny bez orzekania do zwrotu na leki	11	0
Zasitek celowy zwrotny bez orzekania do zwrotu na opat	13	2
Pobyty w Środowiskowym Domu Samopomocy	9	5
Obiady w Środowiskowym Domu Samopomocy	9	5
Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	0	1
Poradnictwo: - psychologiczne, - prawne, - terapie uzależnień, - terapie rodzinne	14 39 3 16	3 8 0 4

W 2016 roku 214 osób skorzystało z pomocy w formie zasiłku pielęgnacyjnego - 145 kobiet powyżej 60 roku życia i 69 mężczyzn powyżej 65 roku życia. Zasiłek rodzinny dla dzieci pobierały 3 kobiety, 6 kobietom przyznano świadczenia pielęgnacyjne, 2 kobietom zasiłek dla opiekuna i 1 kobiecie specjalny zasiłek opiekuńczy. Ze świadczeń w formie funduszu alimentacyjnego skorzystały 2 kobiety.

W ubiegłym roku 18 kobiet i 5 mężczyzn w wieku emerytalnym doświadczających przemocy uczestniczyło w grupach roboczych powołanych w ramach **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**. Ponadto 5 kobiet uczestniczyło w spotkaniach grupy radzenia sobie z przemocą w rodzinie pn. „Azymut”. Jedna kobieta w wieku emerytalnym uczęszczała na spotkania „Szkoly dla rodziców” w Świetlicy Środowiskowej „Ster”.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące osób w wieku emerytalnym przebywających w domach pomocy społecznej w 2016 roku, umieszczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie:

1. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w wieku emerytalnym - 33, w tym 19 kobiet oraz 14 mężczyzn.
2. Miejsca pobytu osób w wieku emerytalnym skierowanych do domów pomocy społecznej:
  - DPS dla przewlekle somatycznie chorych w Bełchatowie 15
  - DPS dla przewlekle psychicznie chorych w Zabłotach 4

- DPS dla przewlekle psychicznie chorych w Łochyńsku 5
  - DPS dla przewlekle somatycznie chorych w Raciborowicach 1
  - DPS dla przewlekle somatycznie chorych w Pabianicach 1
  - DPS dla przewlekle somatycznie chorych w Niemojowicach 1
  - DPS dla przewlekle somatycznie chorych w Poniatowie 4
  - DPS dla kombatantów w Zielonej Górze 2
3. Liczba osób w wieku emerytalnym przebywających w domach pomocy społecznej z problemem niepełnosprawności - 14. Znaczny stopień niepełnosprawności/inwalidzi I grupy/całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji - 14.
4. Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej z problemem długotrwałej choroby - 33.
5. Liczba emerytów i rencistów przebywających w domach pomocy społecznej - 33
- ze świadczeniem emerytalnym 31
  - ze świadczeniem rentowym (ZUS) 1
  - z zasiłkiem stałym 1
6. Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej - 2.

Tabela nr 2. Typy schorzeń występujące u osób w wieku emerytalnym, przebywających w domach pomocy społecznej.

Schorzenie	Liczba osób
Somatyczne	
Choroby układu krążenia	5
Stan po udarze mózgu z niedowładem połowicznym	5
Choroby układu kostnego	1
Przewlekła niewydolność nerek	1
Zespół mózdkowy	1
Jaskra niewidoma	1
Schorzenia i zaburzenia psychiczne	
Schizofrenia paranoidalna	5
Otępienie umysłowe o wieloprzyczynowej etiologii	13
Niedorozwój umysłowy, dziecięce porażenie mózgowe	1

Stan cywilny

Wśród starszej ludności zdecydowanie częściej mamy do czynienia z małżeństwami, w których dla jednego bądź obojga nowożeńców jest to powtórny związek. Najczęściej związki te tworzone są przez osoby owdowiałe. Utrata długoletniego partnera życia tworzy pustkę emocjonalną, powoduje

zmianę najczęściej na niekorzyść pozycji ekonomicznej. Trudności te często skłaniają pozostającego przy życiu małżonka do poszukiwania kolejnego partnera. W 2016 roku w **Urzędzie Stanu Cywilnego w Bełchatowie** odnotowano 5 zawartych związków małżeńskich osób powyżej 60 roku życia.

Zgony

Zgony uwarunkowane są nie tylko czynnikami demograficznymi, ale i biologicznymi. Struktura i częstość zgonów jest zróżnicowana według płci - zarówno dla całej populacji, jak i dla grupy osób w wieku 60 lat i więcej. W 2016 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w Bełchatowie zarejestrowano 450 zgonów kobiet powyżej 60 roku życia oraz 354 zgony mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Zdrowie, opieka zdrowotna

Najważniejszym czynnikiem warunkującym aktywność społeczną osób w wieku emerytalnym jest stan zdrowia. Aby sprawdzić jak wygląda sytuacja zdrowotna na terenie Miasta Bełchatowa kobiet powyżej 60 roku życia oraz mężczyzn powyżej 65 roku życia, pozyskano informacje od poszczególnych zakładów opieki zdrowotnej. Dane ujęto w zestawieniach tabelarycznych.

Tabela nr 3. Liczba osób w wieku emerytalnym zadeklarowanych w poszczególnych zakładach opieki zdrowotnej.

Wyszczególnienie	Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II	NZOZ „Mega Med”	NZOZ „Medyk”	NZOZ „Bełchatowskie Centrum Medyczne”
Ogółem liczba zadeklarowanych osób w wieku emerytalnym	486	153 936	724	3 240
Liczba kobiet powyżej 60 roku życia	351	10 574	543	2 425
Liczba mężczyzn powyżej 65 roku życia	135	4 819	181	815

Tabela nr 4. Liczba osób w wieku emerytalnym przyjętych przez lekarza POZ w Szpitalu Wojewódzkim im. Jana Pawła II w Bełchatowie.

Wyszczególnienie	Kobiety powyżej 60 roku życia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia	Najczęściej zgłaszane schorzenia
Liczba osób w wieku emerytalnym, które zgłosiły się do lekarza POZ (przychodnia)	331	132	<ul style="list-style-type: none"> • samoistne nadciśnienie, • zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych, • zmiany zwyrodnieniowe stawów biodrowych, kolanowych i kręgosłupa, • choroby układu moczowego, • bóle brzucha, miednicy i klatki piersiowej, • przeziębienie, • ostre zakażenie górnych dróg oddechowych.
Liczba osób w wieku emerytalnym, które zgłosiły się do lekarza POZ (przychodnia + pomoc nocna i świąteczna)	958	377	

Tabela nr 5. Liczba osób w wieku emerytalnym przyjętych przez lekarza POZ w NZOZ „Mega Med”.

Kobiety powyżej 60 roku życia	Liczba osób	Liczba wizyt
Samoistne (pierwotne) nadciśnienie	2 757	8 340
Zaburzenia przemian lipidów i inne lipidemie	1 031	1 209
Cukrzyca insulinozależna	806	2 299
Ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym	619	836
Przewlekła choroba niedokrwienna serca	421	1 066
Zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych	395	557
Inne postacie niedoczynności tarczycy	395	780
Niewydolność serca	310	752
Zarzucanie (refluks) żołądkowo-przetykowe	291	494
Zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa	242	306
Ból w okolicy brzucha i miednicy	200	235

Mężczyźni powyżej 65 roku życia	Liczba osób	Liczba wizyt
Samoistne (pierwotne) nadciśnienie	1 566	4 871
Zaburzenia przemian lipidów i inne lipidemie	724	1 518
Cukrzyca insulinozależna	679	2 051
Rozrost gruczołu krokowego	594	1 190

Przewlekła choroba niedokrwienna serca	411	1 067
Ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym	279	359
Niewydolność serca	222	615
Zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych	177	220
Migotanie i trzepotanie przedsionków	168	450
Zarzucanie (refluks) żołądkowo-przełykowe	166	272
Inna przewlekła zaporowa choroba płuc	127	419

Tabela nr 6. Liczba osób w wieku emerytalnym przyjętych przez lekarza POZ w NZOZ „Medyk”.

Wyszczególnienie	Kobiety powyżej 60 roku życia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia	Najczęściej zgłaszane schorzenia
Liczba osób w wieku emerytalnym, które zgłosiły się do lekarza POZ (przychodnia)	3 655	1 204	<ul style="list-style-type: none"> • ostre zapalenie oskrzeli, • ostre zapalenie gardła, • ostre zapalenie górnych dróg oddechowych, • samoistne (pierwotne) nadciśnienie, • przewlekła choroba niedokrwienna serca, • niewydolność serca, • cukrzyca, • przewlekła zaporowa choroba płuc.

Tabela nr 7. Liczba osób w wieku emerytalnym przyjętych przez lekarza POZ w NZOZ „BCM”.

Wyszczególnienie		Najczęściej zgłaszane schorzenia
Liczba kobiet powyżej 60 roku życia	2 280	<ul style="list-style-type: none"> • nadciśnienie samoistne, • przewlekła choroba niedokrwienna serca, • cukrzyca insulinozależna, • ostre zakażenie dróg oddechowych.
Liczba mężczyzn powyżej 65 roku życia	739	<ul style="list-style-type: none"> • nadciśnienie samoistne, • przewlekła choroba niedokrwienna serca, • cukrzyca insulinozależna, • migotanie i trzepotanie przedsionków.

Tabela nr 8. Liczba osób w wieku emerytalnym korzystających z poradni specjalistycznych w Szpitalu Wojewódzkim im. Jana Pawła II w Bełchatowie.

Poradnie, do których najczęściej zgłaszały się osoby w wieku emerytalnym	Kobiety powyżej 60 roku życia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia
<ul style="list-style-type: none"> • Dermatologiczna • Chirurgii Urazowo- Ortopedycznej • Chirurgii Ogólnej • Urologiczna • Zdrowia Psychicznego • Okulistyczna • Kardiologiczna	2 515	1 072

Tabela nr 9. Liczba osób w wieku emerytalnym korzystających z poradni specjalistycznych w NZOZ „Mega Med”.

Poradnia	Kobiety powyżej 60 roku życia	Liczba wizyt	Poradnia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia	Liczba wizyt
Okulistyczna	2 897	5 805	Okulistyczna	1 325	2 893
Neurologiczna	1 392	3 259	Urologiczna	1 280	2 824
Ginekologiczno-położnicza	1 103	2 326	Neurologiczna	634	1 589
Chirurgii urazowo-ortopedycznej	1 023	2 299	Chirurgii urazowo-ortopedycznej	548	1 296
Otolaryngologiczna	615	1 026	Otolaryngologiczna	491	913
Diabetologiczna	454	1 530	Kardiologiczna	322	791
Kardiologiczna	351	656	Diabetologiczna	262	886
Chirurgii ogólnej	348	729	Chirurgii ogólnej	141	308
Rehabilitacyjna	323	496	Rehabilitacyjna	132	213
Urologiczna	207	402	Onkologiczna	19	22
Onkologiczna	80	134			

Tabela nr 10. Liczba osób w wieku emerytalnym korzystających z poradni specjalistycznych w NZOZ „BCM”.

Poradnia	Kobiety powyżej 60 roku życia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia
<ul style="list-style-type: none"> • Chirurgiczna • Neurologiczna • Ginekologiczna	484 394 597	188 149 -

Tabela nr 11. Liczba osób w wieku emerytalnym korzystających z poradni specjalistycznej w NZOZ „Zdrowie”.

Poradnia	Kobiety powyżej 60 roku życia	Mężczyźni powyżej 65 roku życia
Diabetologiczna	164	72

Do seniorów skierowane były również szczepienia przeciwko WZW typu A i B, WZW typ B, grypie itp.

Tabela nr 12. Liczba osób w wieku emerytalnym korzystających ze szczepień w ramach oferty zakładów opieki zdrowotnej.

Nazwa szczepienia	Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II		NZOZ „Mega Med”		NZOZ „Medyk”		NZOZ „BCM”	
	K*	M*	K*	M*	M*	K*	K*	M*
WZW A + B	-	-	3	-	-	-	-	-
WZW B	-	-	49	60	6	3	34	30
Grypa	5	8	130	7	23	7	40	43
Pneumokoki	-	-	1	1	-	-	-	-
Dur Brzuszny	-	-	4	-	-	-	-	-

* K- kobiety * M- mężczyźni

Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej kierują do osób powyżej 60 roku życia wiele programów profilaktycznych, które mają na celu wczesne rozpoznanie, zapobieganie i leczenie chorób najczęściej spotykanych u osób w omawianym wieku. Są to m. in.

- „Profilaktyka gruźlicy” - Szpital Wojewódzkim im. Jana Pawła II w Bełchatowie, uczestniczyło w spotkaniu 6 kobiet,
- „Mój ekologiczny styl życia III edycja - NZOZ „Mega Med”, uczestniczyło w spotkaniu 340 kobiet oraz 104 mężczyzn,
- „Program profilaktyki raka gruczołu krokowego” NZOZ „Mega Med” - łącznie 800 osób,
- „Skrining mammograficzny dla kobiet w ramach NFZ - NZOZ „Mega Med” - łącznie 229 osób,
- Program profilaktyki Gruźlicy - NZOZ „Bełchatowskie Centrum Medyczne”,
- Program profilaktyki Raka Szyjki Macicy etap podstawowy, jako „pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego” - NZOZ „Bełchatowskie Centrum Medyczne”.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk” w 2016 roku dla osób powyżej 60 roku życia prowadził badania p/osteoporozie (49 osób), badania dopplerowskie (doppler szyja, kończyn dolnych, echo serca), w którym wzięło udział łącznie 35 pacjentów.

Szpital Wojewódzki im Jana Pawła II w Bełchatowie, mając na uwadze dobro osób zmagającymi się z problemami natury psychicznej, świadczy swoje usługi w zakresie **Poradni Zdrowia Psychicznego**

(PZP). Zakres prowadzonych usług obejmuje diagnostykę i leczenie pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (nie kwalifikujących się do leczenia szpitalnego), jak również ustalenie wskazań do leczenia szpitalnego, czy kontynuację leczenia po zakończonej hospitalizacji. Z pomocy PZP w 2016 roku skorzystało łącznie 278 osób powyżej 60 roku życia. Najczęstsze schorzenia to m. in.:

- schizofrenia,
- otępienie w chorobie Alzheimera,
- zaburzenia depresyjne i lękowe,
- organiczne zaburzenia urojeniowe.

Opiekę nad pacjentami chorującymi na nieuleczalne, postępujące choroby oferuje Szpital Wojewódzki w ramach **Hospicjum domowego**, opieką którego w 2016 roku objęto łącznie 36 osób powyżej 60 roku życia. Jest to wszechstronna, całościowa opieka realizowana w warunkach stacjonarnych, domowych i ambulatoryjnych. Świadczenia te mają na celu łagodzenie cierpień psychicznych, duchowych i socjalnych oraz zapobieganie bólowi i innym objawom somatycznym.

Ponadto w ramach Szpitala Wojewódzkiego funkcjonuje **Zakład opiekuńczo - leczniczy**, którego działania skierowane są przede wszystkim do osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych i unieruchomionych fizycznie, wymagających stałej profesjonalnej opieki pielęgniarstwa, rehabilitacji, kontynuacji leczenia farmakologicznego i dietetycznego po wypisie ze szpitala. W 2016 roku w Zakładzie opiekuńczo - leczniczym przebywały łącznie 23 osoby powyżej 60 roku życia.

Niepełnosprawność

Osoby niepełnosprawne mogą uzyskać administracyjne uznanie ich niepełnosprawności, występując o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Uzyskany dokument zawiera podstawowe informacje o przyczynie i stopniu niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany lub lekki), wskazania dotyczące rehabilitacji, leczenia i wyposażenia w sprzęt ortopedyczny oraz szczególnych uprawnień, jak na przykład prawa do korzystania z ułatwień dla osób niepełnosprawnych zawartych w prawie o ruchu drogowym. W 2016 roku wydano 298 orzeczeń o niepełnosprawności osobom powyżej 60 roku życia.

Osoby niepełnosprawne mogą także znaleźć pomoc i wsparcie w **Środowiskowym Domu Samopomocy „Koniczynka”**. Dom przeznaczony jest dla osób dorosłych, które ukończyły 18 rok życia z zaburzeniami psychicznymi oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie. Jest placówką dziennego pobytu typu ABC i zapewnia wsparcie społeczne osobom przewlekle psychicznie chorym (typ A), osobom upośledzonym umysłowo (typ B) i osobom wskazującym inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Głównym zadaniem placówki jest kształtowanie umiejętności i sprawności niezbędnych do realizacji zadań życia codziennego oraz podejmowanie różnych ról społecznych w swoim naturalnym środowisku w miarę możliwości samodzielnie, niezależnie i godnie.

Poniżej przedstawiono dane pozyskane ze Środowiskowego Domu Samopomocy „Koniczynka” w Bełchatowie.

Tabela nr 13. Liczba osób w wieku emerytalnym korzystających z różnorodnych form aktywizacji kondycji psychofizycznej:

Lp.	Formy aktywizacji kondycji psychofizycznej	Kobiety	Mężczyźni
1.	Liczba osób przebywających w ŚDS „Koniczynka”	16	8
2.	Formy działania Domu, w których ww. osoby biorą czynny udział: <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności niezbędnych w życiu codziennym. • Kształtowanie umiejętności interpersonalnych i rozwiązywanie problemów. • Stymulowanie do samodzielnej organizacji czasu wolnego. • Pomoc psychologiczna. • Pomoc w realizacji spraw urzędowych i w kontaktach z instytucjami. • Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. • Terapia ruchem - podtrzymanie sprawności psychofizycznej uczestnika. • Rozwijanie umiejętności w celu podtrzymania aktywności psychospołecznej. • Niezbędna opieka. • Zajęcia klubowe dla byłych uczestników Domu i dla osób oczekujących na miejsce w ŚDS „Koniczynka”.	16	8
3.	Rodzaj organizowanych przedsięwzięć kulturalnych i ich częstotliwość z udziałem ww. osób. <ul style="list-style-type: none"> • Imprezy okolicznościowe, organizowane w ciągu całego roku zgodnie z kalendarzem, a w szczególności: Walentynki, Dzień Kobiet, Ostatki, Urodziny Uczestników ŚDS, Śniadanie Wielkanocne, Andrzejki, Mikołajki, Wieczera Wigilijna, Zabawa Sylwestrowa. • Spotkania integracyjne, warsztaty kulturalne i przeglądy twórczości osób niepełnosprawnych w ciągu całego roku:<ul style="list-style-type: none"> - organizacja spotkań na terenie Bełchatowa (ŚDS „Koniczynka”, WTZ , PCPR); - udział w imprezach tego typu poza Placówką (Głowno, Aleksandrów Łódzki, Osiek, Łódź, Łask, Sędziejowice, Drzewociny, Walewice); - przeglądy twórczości osób niepełnosprawnych (konkursy plastyczne, muzyczne, sportowe, itp.).	16 8	8 4

4.	Wyżywienie (codziennie): <ul style="list-style-type: none"> • II śniadanie i podwieczorek - w ramach treningu kulinarnego, • obiad - umożliwienie spożycia gorącego posiłku w postaci obiadu w ramach zadania własnego gminy - zadanie realizowane przez MOPS w Bełchatowie.	16	8
		11	6

Tabela nr 14. Rodzaj zaburzeń oraz stopień niepełnosprawności występujących u poszczególnych uczestników ŚDS w wieku emerytalnym.

Lp.	Osoba	Rodzaj zaburzenia		Stopień niepełnosprawności	
		dominujące	współwystępujące	ZUS	PCPR
1.	Kobieta	schizofrenia paranoidalna	brak	I grupa inwalidzka, całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	brak
2.	Kobieta	upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim	brak	brak	umiarkowany stopień niepełnosprawności
3.	Kobieta	stan otępienny o typie Alzheimerera	nadciśnienie tętnicze	brak	brak
4.	Kobieta	dystymia, zespół depresyjno-lękowy	stan po przebytej gruźlicy, choroba nowotworowa	I grupa inwalidzka, całkowita niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji	brak
5.	Kobieta	zespół depresyjno-lękowy	ślepotą obuoczną, choroba niedokrwienna serca, łuszczyca, choroba nowotworowa	brak	znaczny stopień niepełnosprawności
6.	Kobieta	zespół depresyjno-lękowy	nadciśnienie tętnicze, cukrzyca	brak	umiarkowany stopień niepełnosprawności
7.	Kobieta	zaburzenia funkcji poznawczych	nadciśnienie tętnicze, stan po resekcji żołądka	III grupa inwalidzka	umiarkowany stopień niepełnosprawności
8.	Kobieta	dystymia, zespół depresyjno-lękowy	choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa	brak	umiarkowany stopień niepełnosprawności
9.	Kobieta	choroba Alzheimerera	nadciśnienie tętnicze	brak	brak
10.	Kobieta	otępienie o typie choroby	ograniczenie sprawności	brak	brak

		Alzheimera	fizycznej, porusza się przy pomocy laski lub balkonika, nadciśnienie tętnicze		
11.	Kobieta	stan po udarze, niedowład połowiczny prawostronny z afazją ruchową	nadciśnienie tętnicze, ograniczenie sprawności fizycznej, porusza się przy pomocy laski lub balkonika	brak	umiarkowany stopień niepełnosprawności
12.	Kobieta	stan po udarze mózgu z niedowładem połowicznym lewostronnym	cukrzyca, stan po zawale serca, nadciśnienie (osoba na wózku inwalidzkim)	brak	brak
13.	Kobieta	otępienie w chorobie Alzheimera	miażdżyca uogólniona, przewlekła choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, żylaki kończyn dolnych, choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z dyskopatią	brak	brak
14.	Kobieta	choroba Alzheimera	nadciśnienie tętnicze	brak	brak
15.	Kobieta	otępienie w chorobie Alzheimera	nadciśnienie tętnicze	brak	brak
16.	Kobieta	otępienie w chorobie Alzheimera, demencja starcza,	mikro udary, nadciśnienie tętnicze	brak	brak
17.	Mężczyzna	upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim	zaćma, przerost gruczołu krokowego	III grupa inwalidzka	brak
18.	Mężczyzna	zespół Alzheimera	nadciśnienie tętnicze, cukrzyca typu 2	I grupa inwalidzka, całkowita niezdolność do samodzielnej egzystencji	znaczny stopień niepełnosprawności
19.	Mężczyzna	zespół psychoorganiczny, zaburzenia popędów i impulsów	choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa, nadciśnienie, przerost gruczołu krokowego	brak	umiarkowany stopień niepełnosprawności
20.	Mężczyzna	organiczne zaburzenia urojeniowe	cukrzyca insulino niezależna typu II, jaskra, nadciśnienie,	brak	brak

			choroba niedokrwienna serca, niewydolność krążenia, przerost gruczołu krokowego		
21.	Mężczyzna	choroba Alzheimera	nadciśnienie tętnicze	brak	znaczny stopień niepełnosprawności
22.	Mężczyzna	organiczne zaburzenia osobowości	cukrzyca	brak	brak
23.	Mężczyzna	otępienie w chorobie Alzheimera	nadciśnienie tętnicze	brak	brak
24.	Mężczyzna	stan po udarze mózgu, zespół mózdkowy	ograniczenie sprawności fizycznej, porusza się przy pomocy laski, nadciśnienie tętnicze	brak	znaczny stopień niepełnosprawności

Uzależnienia

Uzależnienie to nabyty stan zaburzenia zdrowia psychicznego albo psychicznego i fizycznego, który charakteryzuje się okresowym lub stałym przymusem wykonywania określonej czynności lub zażywania psychoaktywnej substancji chemicznej.

W przypadkach detoksykacji i terapii odwykowej w **Szpitalu Wojewódzkim im. Jana Pawła II w Bełchatowie, Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych** świadczy usługi w zakresie wszystkich substancji psychoaktywnych. Realizuje również usługi dla osób z sądowym obowiązkiem leczenia odwykowego. Oddział ściśle współpracuje z Poradnią Leczenia Uzależnień oraz z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką uzależnień na terenie Bełchatowa. W ramach diagnostyki laboratoryjnej placówka ma możliwość określenia poziomu alkoholu we krwi i wykonania testów na obecność narkotyków w moczu. W 2016 roku z pomocy Oddziału skorzystały 3 kobiety powyżej 60 roku życia oraz 6 mężczyzn powyżej 65 roku życia. Najczęstszym schorzeniem było uzależnienie od alkoholu.

Ponadto w ramach **Ośrodka Terapii Uzależnień od Alkoholu** prowadzone są działania służące zachowaniu trzeźwości, przywracaniu do życia w trzeźwości i poprawie zdrowia psychicznego pacjentów. Ośrodek współpracuje z organizacjami społecznymi prowadzącymi działalność w dziedzinie leczenia, rehabilitacji i opieki nad osobami uzależnionymi od alkoholu. Z informacji uzyskanych ze Szpitala Wojewódzkiego im. Jana Pawła II w Bełchatowie wynika, iż w 2016 roku z terapii uzależnienia od alkoholu skorzystał 1 mężczyzna powyżej 65 roku życia.

Na terenie Miasta Bełchatowa działa **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA)**, która przyjmuje wnioski na leczenie osób uzależnionych od alkoholu. Wniosek taki można skierować wobec osoby, która w związku ze swoją chorobą alkoholową powoduje rozkład życia rodzinnego, demoralizuje nieletnich, systematycznie zakłóca spokój i porządek publiczny oraz uchyla się

od pracy. W 2016 roku do MKRPA wpłynęło 12 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osób w wieku senioralnym, w tym 10 mężczyzn i 2 kobiety.

Stowarzyszenie Abstynenckie Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaciel” pomaga ludziom uzależnionym wyleczyć się z nałogu. Wspiera także rodziny osób uzależnionych (osoby współuzależnione). W 2016 roku z pomocy Klubu skorzystało (niżej podane dane według omawianej kategorii wiekowej tj. kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyźni powyżej 65 roku życia):

- w ramach grupy samopomocowej AA: 8 kobiet oraz 20 mężczyzn,
- w ramach grupy samopomocowej Al Anon: 25 kobiet oraz 1 mężczyzna.

Z pomocy psychologa skorzystało 19 osób w tym 15 kobiet oraz 4 mężczyzn. Do grupy terapeutycznej uczęszczało 6 kobiet.

Aktywność edukacyjna, kulturalna, sportowo - rekreacyjna

Aktywizacja seniorów poprzez prowadzenie działań skierowanych do tej grupy wiekowej stanowi niezwykle istotną część działalności **Miejskiego Centrum Kultury**. Działania te obejmują prowadzenie Uniwersytetu III Wieku, Klubów Seniora, a także organizację kół artystycznych. Wszystkie te formy cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem, a jednocześnie seniorzy korzystający z tej oferty chętnie uczestniczą w koncertach, spektaklach teatralnych, spotkaniach Klubu Podróżnika czy wystawach organizowanych przez MCK.

Uniwersytet Trzeciego Wieku to najpopularniejsza forma edukacji dla seniorów. Program bełchatowskiego Uniwersytetu budowany jest w oparciu o zapotrzebowanie słuchaczy. Bogata oferta programowa ma na celu włączenie emerytów i rencistów do systemu kształcenia ustawicznego. Aktywizacja intelektualna, psychiczna i fizyczna wprowadza osoby starsze w nowy, a zarazem pełen wyzwań okres jesieni życia. Seniorzy mogą skorzystać z zajęć informatyki, psychologii, nauki języków obcych, rozwinąć swoją pasję podróżnika w sekcji turystycznej czy uczęszczanie na chór. W trosce o sprawność fizyczną proponowany jest basen, gimnastyka korekcyjna, joga, taniec i pilates. Słuchacze mają zapewniony udział w kursach i warsztatach, spotkaniach z dziedziny zdrowia, historii, kultury i socjologii. W 2016 roku do Uniwersytetu uczęszczało 209 słuchaczy, w tym 188 kobiet oraz 21 mężczyzn. Członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku spędzają razem swój wolny czas, organizują wspólne imprezy organizacyjne, bale, ogniska, majówki, wycieczki itp. Bełchatowski Uniwersytet odgrywa dużą rolę społeczną zmieniając sposób postrzegania osób starszych. Jest miejscem w którym seniorzy czują się potrzebni i doceniani.

W 2016 roku w ramach Uniwersytetu III Wieku prowadzono następujące zajęcia o różnorodnej tematyce:

- **Sekcja języka angielskiego** - liczyła 109 osób. Słuchacze chętnie korzystają z zajęć językowych. Zajęcia mają formę lektoratu praktycznego. Program nauczania ma za zadanie by słuchacz w szybkim czasie nabył umiejętność podstawowej komunikacji w języku angielskim.
- **Sekcja psychologiczna** - na zajęcia uczęszczało 100 osób. Zajęcia cieszą się dużym zainteresowaniem, gdyż rozwój osobisty jest bardzo ważnym elementem życia. Zajęcia prowadzone są w formie wykładów.

- **Sekcja stretchingu** - na sekcję uczęszczały 62 osoby. Realizowano zajęcia rozciągające, wzmacniające stelaż mięśniowy.
- **Sekcja taneczna** - liczyła 86 osób. Głównym celem tej grupy jest nabycie umiejętności tanecznych.
- **Sekcja pilatesu** - liczyła 42 osoby. Pilate jest to system ćwiczeń, którego celem jest rozciąganie i uelastycznianie wszystkich mięśni ciała. System pilates to połączenie jogi, baletu i ćwiczeń izometrycznych.
- **Sekcja turystyczna** - liczyła 142 osoby. Tematyka zajęć dotyczy głównie atrakcji turystycznych różnych regionów Polski i świata. Słuchacze poznają i recenzują prasę, filmy, literaturę podróżniczą, przewodniki, książki, reportaże, foldery.
- **Zajęcia na basenie** - na zajęcia uczęszczały 53 osoby. Odbywają się w Powiatowym Centrum Sportu w Bełchatowie. Oprócz nauki pływania seniorzy pod okiem instruktorów uczestniczą w zajęciach aerobiku wodnego oraz rehabilitacji wodnej.
- **Gimnastyka korekcyjna** - na zajęcia uczęszczało 140 osób. Zadaniem zajęć z gimnastyki w wieku starszym jest podnoszenie stanu zdrowia, zachowanie sprawności fizycznej i ogólnej aktywności życiowej.
- **JOGA** - na Jogę uczęszczały 52 osoby. Ćwiczenia pozwalają zwolnić tempo negatywnych zmian, a czasami nawet zdecydowanie poprawić kondycję osób starszych, pozwala cieszyć się zdrowiem.
- **Zajęcia z informatyki** - na zajęcia uczęszczało 40 osób. Zajęcia realizowane są w oparciu o dwie grupy: początkującą oraz zaawansowaną. Umożliwiają seniorom zapoznanie się z podstawami informatyki.
- **Chór** - liczył 29 osób. Grupa dba o oprawę wokalną na większości organizowanych uroczystości. Chór reprezentuje UTW na zewnątrz, biorąc udział w miejskich uroczystościach. Jest wizytówką Uniwersytetu.
- **Klub Rękodziela** - liczył 22 osoby. Na zajęciach uczestnicy rozwijają swoje zainteresowania z dziedziny robótek ręcznych. Wykonywane są różnego rodzaju prace plastyczne, artystyczne.
- **Zajęcia o tematyce zdrowego odżywiania** - uczęszczało 9 osób. Seniorzy uczą się, jak zdrowo się odżywiać, jak dostarczać regularnie organizmowi wszystkich niezbędnych składników odżywczych w odpowiednich ilościach i porcjach.
- **Zajęcia - rozwój osobisty** - uczęszczało 45 osób. Seniorzy uczestniczą w warsztatach, udzielane są informacje jak pracować nad rozwojem osobistym, jak się motywować.

Od wielu lat na terenie Miasta Bełchatowa funkcjonują **Kluby Seniora**. Stanowią one miejsca spotkań osób starszych, zapewniając im udział w życiu kulturalnym, społecznym jak również w zakresie aktywności fizycznej, intelektualnej, psychicznej. Uczęszczanie do Klubu daje przede wszystkim możliwość spędzenia czasu w miłym towarzystwie, a także rozwijania zainteresowań i zdolności

seniorów. Życie seniorów - klubowiczów uatrakcyjniają wspólne imprezy okolicznościowe. W 2016 r. działało 7 Klubów Seniora.

Klub Seniora „Grocholice”- Klub funkcjonuje od 1992 roku, do którego w 2016 roku należało 18 kobiet. Jest atrakcyjną odskocznią od dnia codziennego. Uczestniczki mogą podyskutować o filmie, wymieniać się przepisami kulinarnymi. Klub Seniora „Grocholice” daje również możliwość uczestnictwa w wielu imprezach kulturalnych, jakie odbywają się w MCK, podczas których członkinie Klubu są osobiście zaangażowane w proces ich tworzenia.

Klub Seniora „Barwy Jesieni”- w 2016 roku liczył 32 seniorów, w tym 27 kobiet oraz 5 mężczyzn. Podczas cotygodniowych spotkań króluje przede wszystkim dobra zabawa. Seniorzy w ramach swojej działalności czynią przygotowywania do wspaniałych inscenizacji, do których sami szyją stroje i robią scenografię. W Klubie organizowane są uroczyste obchody imienin, Dnia Seniora, Dnia Kobiet oraz spotkania wielkanocne i wigilijne. Dużym powodzeniem cieszą się klubowe wczasy nad morzem oraz wycieczki.

Klub Seniora „Bajka”- Klub funkcjonuje od 1986 roku. W 2016 roku do Klubu należało 46 kobiet i 27 mężczyzn. Seniorzy spotykają się raz w tygodniu przy herbacie, kawie i ciastkach. Spędzając razem czas rozwijają swoje zainteresowania i zyskują nowych przyjaciół. Seniorzy organizują wycieczki turystyczno-krajoznawcze. Atrakcją są również wspólne wyjazdy na basen, wspólne grzybobranie i biesiady przy grillu. Klub organizuje spotkania wigilijne, wielkanocne oraz imprezy taneczne.

Klub Seniora „Nie ma mocnych”- Klub funkcjonuje od 2007 roku. W 2016 roku zrzeszał w swoim gronie 30 kobiet oraz 9 mężczyzn. Spotkania odbywają się w każdy czwartek w MCK oddział Gwarek. Seniorzy aktywnie uczestniczą w życiu kulturalnym, chętnie wyjeżdżają do kina i teatru. Przynajmniej raz w miesiącu organizowane są wieczorki taneczne oraz wycieczki i wczasy.

Klub Seniora „Sami swoi”- w 2016 roku w spotkaniach Klubu uczestniczyło 30 kobiet oraz 10 mężczyzn. Podczas spotkań seniorzy prowadzą rozmowy, słuchają muzyki, grają w karty, śpiewają i czytają wiersze. Życie klubu uatrakcyjniają imprezy okolicznościowe oraz organizowane wyjazdy na Groblę czy do teatru w Łodzi.

Klub Seniora „Energetyk”- w 2016 roku zrzeszał 213 osób, w tym 138 kobiet oraz 75 mężczyzn. Spotkania w ramach Klubu organizowane są systematycznie dwa razy w miesiącu. Seniorzy zrzeszeni w Klubie organizują spotkania okolicznościowe m.in. spotkania optatkowe, wielkanocne, Dzień Seniora połączone z Andrzejkami. Klubowicze wyjeżdżają wspólnie na różne wycieczki po regionie, kraju i świecie. Ważna dla nich jest również dbałość o zdrowie, stąd wyjazdy rehabilitacyjne na baseny i zabiegi uzdrowiskowe. Czynnie angażują się również w obchody Dnia Energetyka.

Klub Seniora „Pogodna jesień”- liczył w 2016 roku 30 osób. Zajęcia odbywają się w Gwarku w każdy wtorek. Osoby uczęszczające do Klubu uczestniczą w spotkaniach z rękodzieła.

Poniżej przedstawiono ofertę pracowni oraz poszczególnych klubów działających w Miejskim Centrum Kultury w Bełchatowie (dane uwzględniają kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyzn powyżej 65 roku życia):

Pracownia Mozaiki - w 2016 roku uczęszczały 4 kobiety. Celem zajęć jest zachęcenie do twórczego spędzania wolnego czasu oraz zapoznanie się z ciekawą techniką dekoratorską. Instruktorzy pomagają zapoznać się z materiałami i podstawami tej ciekawej techniki dekoratorskiej, doradzają w kwestii projektu i doboru kolorystyki. Uczestniczki wykonują wiele prac zarówno dekoracyjnych jak i użytecznych m.in. mozaikowe obrazy, ramy luster, tace, podkładki pod naczynia, blaty stołów, donice, drobne elementy biżuterii.

Klub Strefa Kobiet - w 2016 roku uczęszczały do 2 kobiety . Klub skupia przede wszystkim kobiety, które szukają swojego celu i miejsca w życiu oraz w sposób konstruktywny chcą spędzić swój wolny czas. W ramach realizowanego programu odbywają się zajęcia artystyczne, warsztaty rozwojowe, relaksacyjne, wizażu i stylizacji, wieczorki poetyckie i spotkania integracyjne.

Klub Rękodzieła Artystycznego - w 2016 roku do Klubu uczęszczało 18 kobiet. Celem zajęć jest upowszechnienie tradycyjnych technik rękodzielniczych, pozwalają na rozwijanie zainteresowań i twórcze spędzenie czasu. Uczestniczki wykonują wiele przedmiotów artystycznych i użytkowych w różnych technikach: quilling, koronka szydełkowa, beading, papierowa wiklina.

Małe formy witrażowe - w 2016 roku uczęszczało 5 kobiet, zajęcia odbywają się w MCK Grocholice. Uczestniczki wykonują małe formy witrażowe metodą Tiffanyego.

Ceramika - zajęcia odbywają się w MCK Grocholice. W 2016 roku zorganizowane były dwie grupy: początkująca dla 2 kobiet oraz zaawansowana dla 3 kobiet. W ramach spotkań grupy pierwszej zainteresowane uczyły się podstawowych technik lepienia z gliny i wypalania ze szkliwem. Natomiast grupa zaawansowana wykonywała projekty własne pod okiem instruktora z gliny oraz szkliwienia prac.

Chór „Promienie Bełchatowa”- liczył w 2016 roku 11 kobiet. Zainteresowane uczestniczą w różnego rodzaju przeglądach, festiwalach zespołów regionalnych oraz występują na scenie Miejskiego Centrum Kultury w Bełchatowie.

Na terenie Miasta działa wiele instytucji czy organizacji zrzeszających w swoich gronach osoby powyżej 60 roku życia. Wśród nich są podmioty otrzymujące wsparcie od miasta, szczególnie w formie dotacji na prowadzenie zadań publicznych. Dzięki prowadzonym działaniom uzupełniają one ofertę kulturalno - oświatową, sportową, społeczną, naukową i zdrowotną skierowaną do tej kategorii odbiorców. Należą do nich:

- **Bełchatowskie Towarzystwo Fotograficzne (BTF)** - efektem prac są liczne wystawy, które na stałe wpisują się w kalendarz wydarzeń kulturalnych regionu i miasta. Wystawy organizowane były m. in. w miejskiej galerii MCK, Muzeum Regionalnym w Bełchatowie, Starostwie Powiatowym, Powiatowym Urzędzie Pracy, Urzędzie Miasta oraz Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej. Towarzystwo posiada stałe miejsca wystawowe w Przychodni MegaMed, Hotelu Wodnik a także w Urzędzie Dozoru Technicznego w Warszawie. W Towarzystwie 2 mężczyzn powyżej 65 roku życia bierze aktywny udział w warsztatach, plenerach i wystawach. W 2016 roku BTF zorganizowało wyjazd na Litwę Taurogi, w której uczestniczyła 1 osoba powyżej 60 roku życia oraz do Ustki, w której uczestniczyła również 1 osoba powyżej 60 roku życia.

- **Polski Związek Niewidomych - Koło Terenowe w Bełchatowie** prowadzi działalność, która ma na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych osób niewidomych i słabo widzących. W 2016 roku Koło Polskiego Związku Niewidomych liczyło 11 kobiet powyżej 60 roku życia oraz 9 mężczyzn powyżej 65 roku życia. W 2016 roku Koło obchodziło Jubileusz 40 - lecia powstania Związku, w którym uczestniczyło 8 kobiet i 6 mężczyzn. Polski Związek Niewidomych zorganizował wycieczkę do Ziemi Tomaszowskiej, której uczestnikami było 6 mężczyzn oraz 4 kobiety. Odbył się również piknik integracyjny na Grobli, w którym uczestniczyło 6 kobiet i 5 mężczyzn oraz szkolenie z zakresu gospodarstwa domowego i orientacji przestrzennej w Sobieszowie (3 kobiety i 3 mężczyzn). W ubiegłym roku Koło prowadziło w swojej siedzibie następujące zadania (podane dane uwzględniają kobiety powyżej 60 roku życia oraz mężczyzn powyżej 65 roku życia):
  - pokaz sprzętu optycznego - 7 kobiet i 5 mężczyzn,
  - comiesięczne spotkania grupy wsparcia - 6 kobiet i 6 mężczyzn,
  - comiesięczne spotkania grupy bibliotecznej - 9 kobiet i 7 mężczyzn,
  - Dzień Niewidomego - 11 kobiet i 9 mężczyzn,
  - spotkania oplatkowe - 9 kobiet i 7 mężczyzn.
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Bełchatowie** w 2016 roku zrzeszała 15 kobiet i mężczyzn w wieku emerytalnym. Brali oni udział w uroczystościach kulturalnych, kościelnych i strażackich.
- **Bełchatowskie Stowarzyszenie „Amazonki”** w 2016 r. zrzeszało 33 kobiety. Uczestniczki zajmują się rękodziełem, wytwarzają kartki świąteczne, choinki, bałwanki, bombki choinkowe, koszyczki wielkanocne z zajaczkami z wełny robionymi na drutach. Organizowane są wyjazdy rowerowe do lasu połączone ze zwiedzaniem okolic, spacer, wyjścia na basen, ćwiczenia rehabilitacyjne, spotkania z lekarzem specjalistą, psychologiem, dietetykiem, pokazy bielizny, strojów kąpielowych przeznaczonych dla Amazonek. W 2016 roku 40 Amazonek wzięło udział w wycieczce turystyczno - wypoczynkowej do Kołobrzegu. Na szkolenie Liderki 60+ do Wągrowca pojechały 3 Amazonki. Ponadto w roku ubiegłym brały udział w spartakiadzie Amazonek regionu łódzkiego. Co roku grupa 45 Amazonek bierze udział w wyjeździe pielgrzymkowym w pierwszą sobotę października do Częstochowy.
- **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy z siedzibą w Bełchatowie** w 2016 roku liczył 290 osób, w tym 215 kobiet oraz 75 mężczyzn. W ciągu ubiegłego roku zorganizowanych zostało 12 spotkań o tematyce różnorodnej, w tym 8 spotkań dla kobiet w formie pokazów np. sposób stosowania odpowiednich kosmetyków po 60 roku życia - w spotkaniu uczestniczyło 30 osób. Odbyły się 3 spotkania z instruktorką rękodzieła artystycznego, w których uczestniczyło około 25 osób, spotkanie z prawnikiem (15 osób), 2 spotkania z przedstawicielami PZU (25 osób). W 2016 roku Związek zorganizował również spotkanie okazjonalne, tj. „Dzień Kobiet” dla 40 pań. W miesiącu lipcu odbyła się wycieczka do Wieliczki i Ojcowa, uczestniczyło 45 osób. W miesiącu czerwcu odbył się turnus rehabilitacyjno - wypoczynkowy w Sarbinowie, obecnych było 45 osób. W sierpniu odbyły się 3 wyjazdy na Groblę,

na każdym wyjeździe było około 25 osób. We wrześniu był wyjazd do Białego Dunajca dla 35 osób. W miesiącu listopadzie zorganizowany był „Dzień Seniora” - uczestniczyło 50 osób.

- **Polskie Towarzystwo Numizmatyczne Oddział w Bełchatowie** organizuje spotkania gdzie można uzyskać ciekawe informacje, wymienić się wiadomościami, obejrzeć nowo emitowane monety, czasopisma numizmatyczne. Na spotkaniach można również zakupić oraz wymienić monety. Spotkania umożliwiają również zapoznanie się z eksponatami Muzeum, ułatwiają zapoznanie się z materialnymi dobrami kultury narodowej, zwiększają zainteresowanie historią Bełchatowa i całego regionu, poprzez zwiedzanie wystaw organizowanych przez Muzeum Regionalne. Z informacji uzyskanych od organizacji wynika, iż w 2016 roku zrzeszonych było 11 mężczyzn powyżej 65 roku życia. W 2016 roku zorganizowano wycieczkę do Bytomia na Giełdę Staroci, w której uczestniczyły 3 osoby powyżej 60 roku życia.
- **Sercańska Akademia Seniora** działająca przy Parafii Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła i św. Barbary, stworzyła natomiast dla mieszkańców miasta w wieku emerytalnym propozycję spotkań ogólnorozwojowych i profilaktycznych. W 2016 roku w zajęciach uczestniczyło 5 mężczyzn oraz 45 kobiet powyżej 60 roku życia. Podstawowymi działaniami skierowanymi do członków Akademii jest praca nad rozwojem fizycznym i intelektualnym tej grupy społecznej. Jedną z inicjatyw podejmowaną przez Sercańską Akademię w roku ubiegłym było promowanie zdrowego stylu życia poprzez udział w zajęciach gimnastyki korekcyjno - kompensacyjnej - w dwóch grupach po 25 osób. Organizowano również zajęcia aerobiku na basenie, na które uczęszczało 40 osób, warsztaty o tematyce turystyczno - krajoznawczej i profilaktyki cukrzycy, otyłości, dietytyki, zajęcia na siłowniach zewnętrznych - udział wzięło 30 osób, spacerowanie nornic walking - zajęcia realizowały grupy 8 - 12 osobowe. Zorganizowano również wyjazdy do Uniejowa - grupy po 30 osób.
- **Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Przystań”**, które w 2016 r. otrzymało dofinansowanie ze środków budżetu miasta na zadanie pn. „Organizacja zajęć korekcyjno-usprawniających” dla osób zameldowanych i zamieszkałych na terenie Miasta Bełchatowa. Celem realizowanego zadania było kształtowanie nawyku prawidłowej postawy ciała oraz motywowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego z uwzględnieniem zajęć sportowo-rekreacyjnych. Zajęcia realizowane w ramach zadania skierowane były do 3 grup wiekowych, w tym również dla seniorów od 60 lat. W ramach w/w zajęć skorzystało 14 osób w wieku powyżej 60 roku życia w tym 10 kobiet i 4 mężczyzn.
- **Stowarzyszenie Załoga Rowerowa „Zgrzyt”**, którego ideą jest organizowanie wycieczek rowerowych oraz propagowanie roweru jako alternatywy dla samochodu w ruchu miejskim i lokalnym. Załoga zrzesza 13 kobiet i 23 mężczyzn powyżej 60 roku życia. Biorą oni sukcesywny udział w wycieczkach rowerowych. W 2016 roku odbyło się 48 wycieczek rowerowych oraz 6 powiatowych rajdów rowerowych.
- **Klub Biegaczy „Spartakus”** zrzeszający biegaczy amatorów. Klub organizuje wspólne spotkania biegowe, imprezy masowe, wyjazdy. Do Klubu należą dwaj mężczyźni w wieku powyżej 65 roku życia. Wzięli udział w następujących imprezach sportowych:

- Bieg Piastów w Jakuszycach na dystansie 50 km,
- I Maraton Częstochowa,
- VI Pabianickim Półmaratonie,
- II Nocny Półmaraton w Piotrkowie Trybunalskim,
- Półmaraton Moc Kupały w Olsztynie k. Częstochowy,
- Bieg krosowy w Ozorkowie na dystansie 25 km,
- 20 Bieg Uliczny Bełchatowska Piętnastka,
- Pielgrzymka Biegowa do Częstochowy,
- biegi na dystansie 10 km - VIII Bieg Rekreacyjny w Bełchatowie.

Seniorzy są czynni pod względem aktywności nie tylko biegowej, również trenują narciarstwo biegowe, narciarstwo zjazdowe, pływanie, jazdę rowerem oraz cyklicznie w każdą niedzielę wraz z biegaczami z Bełchatowa biorą udział w treningach ścieżkami leśnymi.

- **Ludowy Klub Sportowy „STOMIL”** to jeden z najstarszych klubów w mieście i pierwszy, którego zawodnicy zaczęli odnosić znaczące sukcesy sportowe. Najstarszy wyścig, organizowany przez Klub od ponad 30 lat, to "Memoriał Henryka Łasaka". Niemal równie długą tradycję ma również ogólnopolski wyścig o Wielką Nagrodę Bełchatowa. W Klubie jest 3 mężczyzn powyżej 65 roku życia. Członkowie biorą aktywny udział w działalności sportowej, uczestniczą społecznie w organizowaniu zleconych zadań publicznych oraz biorą czynny udział w posiedzeniach Zarządu.

Istotną inicjatywą realizującą politykę senioralną na terenie Bełchatowa jest **Bełchatowska Karta Rodziny**, która uprawnia m.in. osoby w wieku emerytalnym do korzystania z ulg i preferencji oferty przygotowanej przez Miasto oraz zadeklarowane do współpracy Podmioty. Osoby, którym przyznano Bełchatowskie Karty Rodziny mogą korzystać z oferowanych zniżek m. in. w kinie, muzeum, pływalni, pizzeriach, gabinetach stomatologicznych, studiach fotograficznych, zakładach optycznych, sklepach, kwiaciarni, różnego rodzaju serwisach, gabinecie fizjoterapii itp. W 2016 roku wpłynęło 208 wniosków o przyznanie Bełchatowskiej Karty Rodziny osobom powyżej 60 roku życia, natomiast Kartę przyznano 256 seniorom.

Zakończenie

Opracowana Informacja na temat mieszkańców Bełchatowa w wieku 60 + w wymiarze indywidualnym i społecznym oraz w aspekcie ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym, a także analiza dostępu tychże osób do różnego rodzaju usług w zakresie świadczonej pomocy i wsparcia otrzymywanego w procesie sprawowania opieki oraz funkcjonowania podmiotów publicznych i niepublicznych działających na rzecz tej kategorii osób pozwala zdefiniować następujące wnioski:

1. Pomoc w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej dla osób powyżej 60 roku życia w znacznej mierze świadczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie poprzez świadczenia socjalne oraz dopłaty do pobytu - osób w ww. przedziale wiekowym - w domach pomocy społecznej.

2. Placówki medyczne na terenie Miasta Bełchatowa oferują różnego rodzaju świadczenia zdrowotne. Prezentowana informacja o stanie zdrowia mieszkańców powyżej 60 roku życia przedstawia wiele problemów zdrowotnych, które ulegają nasileniu z upływem lat życia. Pogarszający się wraz z wiekiem stan zdrowia powoduje ograniczenia w codziennym życiu, potrzebę zewnętrznego wsparcia oraz zwiększoną intensywność korzystania z usług opieki zdrowotnej.
3. Instytucje działające na terenie Miasta Bełchatowa pełnią rolę ważnych placówek edukacyjno - aktywizujących dla osób starszych. Umożliwiają seniorom rozwój kulturalny i zdobywanie nowych umiejętności, ale także aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej. Placówki wspierające seniorów gwarantują uczestnictwo w spotkaniach ogólnorozwojowych, integracyjnych czy kulturalnych.
4. Różnorodna oferta kulturalna, sportowa czy oświatowa zaproponowana przez Kluby, Uniwersytet III Wieku czy organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta Bełchatowa wpływa na propagowanie dostępnych w Bełchatowie ciekawych form spędzania czasu wolnego i powoduje, że uczestnictwo coraz większej liczby osób w wieku powyżej 60 roku życia w organizowanych formach aktywności jest troską o lepszą jakość życia na emeryturze.

Bełchatów
Tylko dobre re:akcje